

Zmeny týkajúce sa uplatňovania výdavkov (nákladov) na spotrebované pohonné látky

Zákonom č. 60/2009 Z.z. sa s účinnosťou od 1. marca 2009 mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“). Touto novelou boli okrem iného rozšírené spôsoby uplatňovania spotrebovaných pohonných látok (ďalej len „PHL“) do daňových výdavkov.

Novelizované znenie § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov v bodoch 2 a 3 umožňuje ďalšie dva nové spôsoby uplatňovania výdavkov na spotrebované PHL, a to:

- na základe dokladov o nákupe PHL najviac do výšky vykázanéj z údajov o satelitnom sledovaní pohybu vozidla a
- vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

Daňovník, fyzická osoba alebo právnická osoba, si môže sám určiť, ako bude uplatňovať preukázateľne vynaložené výdavky na spotrebované PHL, t.j. vyberie si jeden z možných spôsobov ustanovených v prvom až treťom bode § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov.

V prvom bode sa ponecháva právny stav uplatňovania PHL platný do konca februára 2009, t.j. výdavky na spotrebované PHL sa zahrnú do daňových výdavkov podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze. Ak sa spotreba PHL uvedená v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze nezhoduje so skutočnou spotrebou alebo sa tam neuvádza, vychádza sa zo spotreby preukázanej dokladom (certifikátom) vydaným osobou, ktorej bolo udelené oprávnenie autorizácie podľa § 23 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 431/2004 Z. z., alebo doplnujúcimi údajmi výrobcu alebo predajcu preukazujúcimi inú spotrebu PHL.

Pri nákladných automobiloch a pracovných mechanizmoch, pri ktorých sa spotreba PHL uvedená v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze nezhoduje so skutočnou spotrebou PHL alebo sa tam neuvádza, možno na prepočet použiť spotrebu preukázanú vlastným meraním na základe vlastnej internej smernice, ktorá preukázateľným spôsobom určuje a odôvodňuje spôsob výpočtu spotreby PHL. Pri vlastnom meraní spotreby PHL je možné primerane použiť aj postup stanovený v oznámení Ministerstva financií SR č. 8029/2000-72 o spôsobe stanovenia výšky daňového výdavku na spotrebu PHL motorového vozidla určeného na nákladnú dopravu a špeciálne použitie, ktoré bolo publikované vo Finančnom spravodajcovi č. 12/2000.

Podľa druhého bodu môže postupovať daňovník, ktorý používa vozidlo vybavené jednotkou satelitného sledovania pohybu vozidla. Výdavky na spotrebované PHL je možné uplatniť na základe dokladov o nákupe PHL najviac do výšky vykázanéj z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidla.

V tretom bode sa daňovníkom umožňuje uplatniť paušálne výdavky na spotrebu PHL do výšky 80% z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

Upozorňujeme daňové subjekty, že pokiaľ ide o daňovníkov s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov, títo postupujú pri uplatňovaní výdavkov na spotrebované PHL podľa § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov len v takom prípade, ak na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť využívajú **iné ako vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté do obchodného majetku**.

Všetky tri spôsoby [§ 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov] **preukazovania spotreby PHL sú rovnocenné**. Daňovník, fyzická osoba alebo právnická osoba sa môže rozhodnúť a vybrať ten spôsob preukazovania spotreby PHL, ktorý je pre neho najvhodnejší. Výdavky na spotrebované PHL sú výdavkami, ktoré možno uplatniť len v rozsahu a za podmienok ustanovených v zákone o dani z príjmov pri dodržaní definície daňového výdavku. Daňovým výdavkom je výdavok (náklad) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov preukázateľne vynaložený daňovníkom, zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo zaevidovaný v evidencii daňovníka.

Spotreba pohonných látok na základe satelitného sledovania pohybu vozidla

Z novelizovaného ustanovenia § 19 ods. 2 písm. l), a to druhého bodu zákona o dani z príjmov vyplýva, že ak sa daňovník rozhodne uplatňovať výdavky na spotrebované PHL na základe satelitného sledovania pohybu vozidla, potom ako daňové výdavky, ktoré možno uplatniť len v rozsahu a za podmienok ustanovených v zákone o dani z príjmov, sú výdavky (náklady) na spotrebované PHL na základe dokladov o nákupe PHL najviac do výšky vykázanéj z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel.

Otázky a odpovede k problematike uplatnenia výdavkov na spotrebované PHL na základe satelitného sledovania pohybu vozidla:

1. Otázka:

Ako má postupovať daňovník pri stanovení daňového výdavku na spotrebu PHL u motorových vozidiel, ktoré sú vybavené satelitným systémom sledovania spotreby PHL ?

Odpoveď:

Daňovník, ktorý využíva motorové vozidlá (osobné alebo nákladné) vybavené satelitným systémom sledovania spotreby PHL, sa môže rozhodnúť, že pri uplatňovaní výdavkov (nákladov) na spotrebované PHL bude postupovať podľa § 19 ods. 2 písm. l) druhého bodu zákona o dani z príjmov. V súlade s citovaným ustanovením sa výdavky na spotrebované PHL zahrnujú do daňových výdavkov na základe dokladov o nákupe PHL najviac do výšky spotreby PHL vykázanéj z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel.

2. Otázka:

Daňovník inštaloval GPS systém do nákladných a osobných motorových vozidiel. Je daňovým výdavkom spotreba PHL na základe satelitného sledovania pohybu vozidla a spotreby vykázanej GPS aj pre nákladné aj pre osobné motorové vozidlá ?

Odpoveď:

Podľa § 19 ods. 2 písm. 1) druhého bodu zákona o dani z príjmov daňovými výdavkami sú výdavky (náklady) na spotrebované PHL na základe dokladov o nákupe PHL najviac do výšky vykázanej z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel.

Výdavky podľa tohto ustanovenia je možné uplatniť ako pri osobných motorových vozidlách, tak aj pri nákladných motorových vozidlách.

3. Otázka:

Daňovník má vozidlo vybavené zariadením satelitného systému sledovania prevádzky vozidla. Môže zahrnúť do daňových výdavkov spotrebu PHL preukázanú na služobné účely v plnej výške ?

Odpoveď:

Daňovník, ktorý používa vozidlá vybavené jednotkami satelitného sledovania pohybu vozidla, môže zahrnúť do daňových výdavkov výdavky na spotrebované PHL. Z ustanovenia § 19 ods. 2 písm. 1) druhého bodu zákona o dani z príjmov vyplýva, že daňovník neprepočítava spotrebu PHL podľa osvedčenia o evidencii alebo podľa technického preukazu a uplatňuje preukázané výdavky na spotrebované PHL podľa spotreby vykázanej z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel, tzn., že do daňových výdavkov sa uzná aj prípadná zdokumentovaná nadspotreba vozidla.

4. Otázka:

Daňovník má vozidlo vybavené zariadením satelitného systému sledovania prevádzky vozidla. Aké doklady preukazuje pri uplatňovaní spotreby PHL týmto spôsobom ?

Odpoveď:

Daňovník, ktorý používa vozidlá vybavené jednotkami satelitného sledovania pohybu vozidla a ktorý sa rozhodne uplatniť výdavky na spotrebované PHL spôsobom podľa § 19 ods. 2 písm. 1) druhého bodu zákona o dani z príjmov, preukazuje výdavky na spotrebované PHL dokladmi, ktorými sú doklady o nákupe PHL, evidencia jázd a spotreba PHL z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel.

5. Otázka:

Daňovník má vozidlá vybavené satelitným systémom, ktorý však neposkytuje údaje o spotrebe PHL. Môže daňovník pri uplatňovaní výdavkov na spotrebované PHL uplatniť ako daňový výdavok spotrebované PHL, ktoré si sám vypočíta z údajov uvedených v osvedčení o evidencii motorového vozidla a z údajov zo satelitného systému ?

Odpoveď:

Podľa § 19 ods. 2 písm. 1) druhého bodu zákona o dani z príjmov daňovými výdavkami sú výdavky (náklady) na spotrebované PHL na základe dokladov o nákupe PHL najviac do výšky vykázanej z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel. Daňovník,

ktorý používa vozidlo vybavené jednotkou satelitného sledovania pohybu vozidla si môže uplatniť ako daňové výdavky spotrebované PHL vykázané z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel. Pokiaľ satelitný systém neobsahuje údaje o spotrebe PHL, nie je možné tento spôsob uplatňovania výdavkov na spotrebované PHL použiť.

Paušálne výdavky na spotrebované pohonné látky

Z novelizovaného ustanovenia § 19 ods. 2 písm. l), a to tretieho bodu zákona o dani z príjmov vyplýva, že ak sa daňovník rozhodne uplatňovať výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov, potom ako daňové výdavky, ktoré možno uplatniť len v rozsahu a za podmienok ustanovených v zákone o dani z príjmov, sú výdavky (náklady) na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

Otázky a odpovede k problematike uplatnenia paušálnych výdavkov na spotrebované PHL:

1. Otázka:

Je možné uplatniť paušálne výdavky na spotrebované PHL len od 1.3.2009 alebo za celé zdaňovacie obdobie t.j. od 1.1.2009 ?

Odpoveď:

Zo znenia prechodného ustanovenia § 52g ods. 4 zákona o dani z príjmov vyplýva, že daňovník použije ustanovenie § 19 ods. 2 písm. l) tretí bod zákona o dani z príjmov (paušálne výdavky na spotrebované PHL) za celé zdaňovacie obdobie roka 2009.

2. Otázka:

Je možné v priebehu zdaňovacieho obdobia meniť spôsoby uplatnenia výdavkov na spotrebované PHL ? Napríklad časť roka bude daňovník uplatňovať výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov a časť roka prepočítané podľa spotreby uvedenej v technickom preukaze ?

Odpoveď:

Ustanovenie § 19 ods. 2 písm. l) tretí bod zákona o dani z príjmov umožňuje uplatňovať spotrebu PHL do daňových výdavkov vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. Z uvedeného vyplýva, že tento spôsob spotreby PHL môže daňovník uplatniť do daňových výdavkov len za celé zdaňovacie obdobie.

3. Otázka:

Čo znamená primeraný počet najazdených kilometrov pri uplatňovaní paušálnych výdavkov na spotrebované PHL a ako ho bude daňovník preukazovať na daňové účely ?

Odpoveď:

Zákon o dani z príjmov definíciu pojmu primeraný počet najjazdených kilometrov neobsahuje. Ak sa daňovník rozhodne uplatniť výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov podľa § 19 ods. 2 písm. l) tretieho bodu zákona o dani z príjmov, je povinný vychádzať z počtu najjazdených kilometrov za príslušný rok, ktoré sa zistia zo stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. Celkový počet najjazdených kilometrov (ktorý vyplýva zo stavu záznamu tachometra na začiatku a na konci zdaňovacieho obdobia) musí byť primeraný. Správca dane má možnosť preveriť správnosť takto vykazovanej spotreby PHL daňovníka, napr. môže skúmať, či vozidlo najezdilo taký počet kilometrov, ktorý po prepočte zodpovedá nákupu PHL, ktorý deklaroval daňovník, prípadne bude skúmať počet najjazdených kilometrov primerane k podnikateľskej činnosti daňovníka v nadväznosti na spotrebu vykazovanú v minulých zdaňovacích obdobiach a pod.

4. Otázka:

Je možné uplatniť paušál na spotrebované PHL aj na nákladné vozidlá ?

Odpoveď:

Ustanovenie § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov sa vzťahuje na všetkých daňovníkov a na všetky druhy motorových vozidiel, okrem daňovníkov s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov, ktorí na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť využívajú vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté v obchodnom majetku. Daňovník si môže vybrať spôsob preukazovania spotreby PHL podľa toho, ktorý mu je najvhodnejší. Výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL v daňových výdavkoch môže daňovník uplatniť aj na nákladné automobily. V tomto prípade nie je potrebná evidencia o prevádzke nákladného motorového vozidla, vychádza sa z počtu najjazdených kilometrov za príslušný rok, ktoré sa zistia zo stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

5. Otázka:

Vzťahuje sa možnosť uplatniť paušálne výdavky na spotrebované PHL na auto požičané alebo prenajaté ?

Odpoveď:

Novelou zákona o dani z príjmov je daná možnosť uplatniť výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. Podľa citovaného ustanovenia zákona o dani z príjmov môžu postupovať pri uplatňovaní výdavkov na spotrebované PHL daňovníci, ktorí na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov využívajú motorové vozidlo zahrnuté do obchodného majetku, ale aj motorové vozidlo prenajaté alebo vypožičané.

6. Otázka:

Je pravda, že uplatniť paušálne výdavky na spotrebované PHL môže len ten daňovník, ktorý používa motorové vozidlá len na služobné účely ?

Odpoveď:

Spôsob uplatňovania paušálnych výdavkov na spotrebované PHL je zjednodušený spôsob, ktorý nevyžaduje vedenie knihy jász a prepočítavanie spotreby PHL podľa technického preukazu alebo osvedčenia o evidencii vozidla. Z ustanovenia zákona o dani z príjmov nevyplýva, že by sa pre tento spôsob uplatňovania výdavkov na spotrebované PHL mohol rozhodnúť iba daňovník, ktorý používa automobil len na služobné účely.

7. Otázka:

Daňovník uplatňuje paušálne výdavky na PHL. Je v paušálnych výdavkoch zahrnutá už aj spotreba PHL za súkromne najazdené kilometre ?

Odpoveď:

Pri uplatňovaní výdavkov na spotrebu PHL vo forme paušálnych výdavkov sa v súlade s § 19 ods. 2 písm. l) tretí bod zákona o dani z príjmov vychádza z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najazdených kilometrov, ktoré sa zistia z tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. Ak daňovník využíva motorové vozidlo aj na súkromné účely, v takom prípade uplatní aj výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov v takej výške, v akom pomere využíva motorové vozidlo na podnikanie a na súkromné účely a to až do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL. Napríklad ak daňovník využíva motorové vozidlo v pomere 50 % na podnikanie a 50 % na súkromné účely, potom aj výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov si môže uplatniť do daňových výdavkov len vo výške 50 % z celkového preukázateľného nákupu PHL, pričom naďalej platí, že daňovník nemusí viesť evidenciu jász.

8. Otázka:

Musí daňovník, ktorý má viac motorových vozidiel uplatňovať spotrebu PHL u všetkých vozidiel rovnakým spôsobom ?

Odpoveď:

Ak má daňovník viac motorových vozidiel, môže pri jednotlivých motorových vozidlách uplatňovať výdavky na spotrebované PHL rôznym spôsobom podľa bodov 1. až 3. ustanovenia § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov (napr. u jedného vozidla uplatní výdavky na spotrebované PHL prepočítavané podľa spotreby PHL v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze, pri ďalšom vozidle spotrebu PHL paušálnym spôsobom, pri ďalšom, ak je vybavené satelitným systémom sledovania prevádzky vozidla, do výšky vykázanéj z prístrojov satelitného systému).

9. Otázka:

Daňovník používa motorové vozidlo na podnikanie (60 %) a na súkromné účely (40 %). Môže si daňovník uplatniť paušálne výdavky na spotrebované PHL vo výške 80 % ?

Odpoveď:

Ak daňovník využíva motorové vozidlo na podnikanie a aj na súkromné účely, v takom prípade uplatní výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov v takej výške, v akom pomere využíva motorové vozidlo na podnikanie a na súkromné účely a to až do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL. Ak daňovník využíva motorové

vozidlo v pomere 60 % na podnikanie a 40 % na súkromné účely, potom výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov si môže uplatniť do daňových výdavkov len vo výške 60 % z celkového preukázateľného nákupu PHL.

10. Otázka:

Daňovník má v obchodnom majetku dve osobné motorové vozidlá a jeden nákladný automobil. Jedno osobné motorové vozidlo má vybavené satelitným systémom. Ako môže daňovník uplatňovať spotrebu PHL u jednotlivých automobilov ?

Odpoveď:

Daňovník môže uplatňovať spotrebu PHL do daňových výdavkov nasledovne:

Keďže má jedno osobné motorové vozidlo vybavené satelitným systémom sledovania prevádzky, môže na základe údajov z tohto prístroja uplatniť do daňových výdavkov nákup na spotrebované PHL podľa § 19 ods. 2 písm. l) druhého bodu zákona o dani z príjmov.

Pri druhom osobnom motorovom vozidle, ktoré nie je vybavené satelitným systémom sledovania prevádzky, môže výdavky na spotrebované PHL zahrnúť do daňových výdavkov podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze vozidla. Ak sa spotreba PHL uvedená v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze nezhoduje so skutočnou spotrebou alebo sa tam neuvádza, vychádza sa zo spotreby preukázanej dokladom (certifikátom) vydaným autorizovanou skúšobňou, alebo doplňujúcimi údajmi výrobcu alebo predajcu preukazujúcimi inú spotrebu PHL podľa § 19 ods. 2 písm. l) prvého bodu zákona o dani z príjmov. Alebo daňovník môže uplatniť paušálnu spotrebu PHL do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL podľa § 19 ods. 2 písm. l) tretieho bodu zákona o dani z príjmov.

Pri nákladnom automobile, ktorý nie je vybavený satelitným systémom sledovania prevádzky, môže daňovník výdavky na spotrebované PHL zahrnúť do daňových výdavkov podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze. Ak sa spotreba PHL uvedená v osvedčení alebo v technickom preukaze nezhoduje so skutočnou spotrebou PHL alebo sa tam neuvádza, môže na prepočet použiť spotrebu preukázanú vlastným meraním na základe vlastnej internej smernice, ktorá preukázateľným spôsobom určuje a odôvodňuje spôsob výpočtu spotreby PHL. Pri vlastnom meraní spotreby PHL je možné primerane použiť aj postup stanovený v oznámení MF SR č. 8029/2000-72 o spôsobe stanovenia výšky daňového výdavku na spotrebu PHL motorového vozidla určeného na nákladnú dopravu a špeciálne použitie, ktoré bolo publikované vo Finančnom spravodajcovi č. 12/2000. Alebo daňovník môže uplatniť paušálnu spotrebu PHL do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL podľa § 19 ods. 2 písm. l) tretieho bodu zákona o dani z príjmov.

11. Otázka:

Ak sa uplatňujú paušálne výdavky na spotrebované PHL, je povinnosťou viesť knihu jász?

Odpoveď:

Pri spôsobe preukazovania spotreby PHL vo forme paušálnych výdavkov nie je potrebné viesť knihu jász.

12. Otázka:

V odborných článkoch k novele zákona o dani z príjmov bolo uvedené, že spôsob vykazovania spotreby PHL vo forme paušálnych výdavkov je určený najmä pre podnikateľov fyzické

osoby, prípadne pre menšie spoločnosti. Môžu tento spôsob preukazovania spotreby PHL používať aj veľké právnické osoby ?

Odpoveď:

Ustanovenie § 19 ods. 2 písm. l) tretí bod zákona o dani z príjmov – uplatňovanie výdavkov na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov sa vzťahuje na všetkých daňovníkov (na fyzické aj právnické osoby), okrem daňovníkov s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov, ktorí na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť využívajú vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté v obchodnom majetku.

13. Otázka:

Daňovník používa auto na podnikateľské účely a uplatňuje paušálne výdavky na spotrebované PHL. Vypočíta sa 80 % z nakúpených PHL alebo sa zohľadňuje spotreba týchto PHL ?

Odpoveď:

Pri uplatňovaní výdavkov na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov sa v súlade s § 19 ods. 2 písm. l) tretí bod zákona o dani z príjmov vychádza z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. Daňovník teda musí vychádzať z počtu najjazdených kilometrov, ktoré zistí z tachometra na začiatku a na konci zdaňovacieho obdobia. Nákup PHL je považovaný za daňový výdavok, ak je preukázateľne vynaložený daňovníkom na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov, zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo zaevidovaný v evidencii daňovníka. Do daňových výdavkov nie je možné zahrnúť nákup PHL za celý rok, ale len 80 % z nakúpených a spotrebovaných PHL za príslušné zdaňovacie obdobie.

14. Otázka:

Ako má postupovať daňovník, platiteľ DPH, pri odpočte DPH, keď si uplatňuje výdavky na spotrebované PHL paušálne do výšky 80 % ?

Odpoveď:

Uplatňovanie paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL v daňových výdavkoch pre zistenie základu dane z príjmov neovplyvňuje možnosť odpočítania DPH z nakúpených PHL v zmysle zákona o DPH.

Platiteľ DPH si môže odpočítať daň v rozsahu a za podmienok stanovených v § 49 až § 51 zákona o DPH. Jednou z podmienok práva na odpočítanie dane je, že platiteľ použije prijaté tovary a služby na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ, s výnimkou podľa § 49 ods. 3 zákona o DPH. To znamená, že platiteľ dane si môže odpočítať daň z nakúpených pohonných hmôt do motorového vozidla, ktoré využíva na svoje podnikanie (vykonávanie zdaniteľných obchodov, ktoré vo všeobecnosti podliehajú zdaneniu) ako platiteľ v takom rozsahu, v akom použije prijaté pohonné hmoty na účely svojho podnikania. To znamená, že ak kúpené pohonné hmoty použije výlučne na dodávky tovarov a služieb, ktoré podliehajú zdaneniu, môže si pri ich kúpe odpočítať daň v plnom rozsahu pri splnení ďalších podmienok uvedených v § 49 až 51 zákona o DPH

15. Otázka:

Ak sa daňovník rozhodne uplatniť paušálne výdavky na spotrebované PHL, nemusí viesť knihu jász. Ak si však platiteľ dane uplatní nárok na odpočet DPH z nakúpených PHL, musí viesť knihu jász ?

Odpoveď:

Uplatňovanie paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL v daňových výdavkoch pre zistenie základu dane z príjmov neovplyvňuje možnosť odpočítania DPH z nakúpených PHL v zmysle zákona o DPH.

Platiteľ dane si môže odpočítať DPH z nakúpených pohonných hmôt do motorového vozidla, ktoré využíva na svoje podnikanie ako platiteľ v takom rozsahu, v akom použije prijaté pohonné hmoty na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa § 49 ods. 3 zákona o DPH. Platiteľ dane musí vedieť preukázať použitie nakúpených PHL, pri ktorých si uplatňuje odpočítanie dane.

Keď platiteľ dane vie preukázať nákup PHL aj iným spôsobom ako v knihe jász (napr. vedenie evidencie o vykonaných cestách), môže si odpočítať DPH (nie je postačujúci stav tachometra na začiatku a na konci zdaňovacieho obdobia).

16. Otázka:

Môže si daňovník, živnostník uplatniť paušálne výdavky na spotrebované PHL na súkromné motorové vozidlo, ktoré nemá zahrnuté do obchodného majetku a používa ho na podnikateľské účely ?

Odpoveď:

V prípade, že ide o daňovníka s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov, tento postupuje pri uplatňovaní výdavkov na spotrebované PHL podľa § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov len v takom prípade, ak na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť využíva iné ako vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté v obchodnom majetku.

Daňovník – fyzická osoba s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov, ktorý uplatňuje výdavky na spotrebované PHL podľa § 19 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov musí naďalej viesť z hľadiska preukázateľnosti knihu jász, a na neho sa nevzťahuje možnosť uplatniť výdavky na PHL vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 %. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že ustanovenie § 19 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov nebolo novelou zákona zmenené a naďalej platí v doterajšom znení. Daňovník pri uplatňovaní výdavkov podľa § 19 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov postupuje rovnako ako do prijatia novely zákona o dani z príjmov.

17. Otázka:

Daňovník, ktorý používa vozidlo len na služobné účely bude uplatňovať paušálne výdavky na PHL 80 %. Auto má zaradené v obchodnom majetku, nie je platiteľom DPH. Ako má preukazovať stav tachometra ?

Ako má postupovať pri odpise tohto majetku ? Môže si uplatniť odpis vo výške 100 % alebo tiež len do výšky 80 % ? Podobne pri oprave auta, alebo kúpe náhradných dielov sú daňové výdavky vo výške 100 % alebo len 80 % ?

Odpoveď:

Podľa § 19 ods. 2 písm. l) tretieho bodu zákona o dani z príjmov za daňové výdavky sa považujú výdavky na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia. Daňovník je povinný vychádzať z počtu najjazdených kilometrov, ktoré zistí zo stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. Spôsob preukazovania stavu tachometra zákon o dani

z príjmov nerieši, je na daňovníkovi, aký spôsob zvolí. Pri tomto spôsobe preukazovania spotreby PHL nie je potrebné viesť knihu jász.

Ak daňovník využije možnosť uplatnenia výdavkov na spotrebované PHL vo forme paušálnych výdavkov vo výške 80 %, nedeklaruje tým skutočnosť, že motorové vozidlo využíva na podnikanie na 80 %. Ostatné výdavky vynaložené na dosiahnutie zdaniteľného príjmu (napr. odpisy, nákup náhradných dielov, opravy) zahrnie do základu dane v takom pomere, v akom preukázateľne motorové vozidlo využíva na podnikanie, v uvedenom prípade 100 %.

18. Otázka:

Daňovník bude uplatňovať paušálne výdavky na spotrebované PHL vo výške 80 %. Ako bude tento daňovník účtujúci v sústave podvojného účtovníctva účtovať o 80 % a 20 % pri uplatňovaní paušálnych výdavkov na PHL ?

Odpoveď:

Daňovník môže uznať za daňový výdavok spotrebu PHL vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázaného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. V podvojnom účtovníctve pri účtovaní spotreby PHL sa zaúčtuje ako náklad (spotreba materiálu) sumu vo výške 100 % preukázaného nákupu PHL a sumu vo výške 20 % uvedie ako pripočítateľnú položku len v daňovom priznaní k dani z príjmov právnickej osoby. U fyzických osôb účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva sa nákup PHL zaúčtuje v čase účtovania nákupu PHL:

- a) vo výške 100 % preukázaného nákupu PHL a v peňažnom denníku cez uzávierkové účtovné operácie vo výške 20% nákupu PHL ako zníženie výdavkov v členení ako boli výdavky na nákup PHL zaúčtované alebo
- b) ako výdavky ovplyvňujúce základ dane (80% z preukázaného nákupu PHL) a výdavky neovplyvňujúce základ dane (20% z preukázaného nákupu PHL).

19. Otázka:

Ak mal zamestnanec motorové vozidlo aj na súkromné účely musel zdaňovať ako nepeňažný príjem 1% z obstarávacej ceny vozidla a zároveň musel hradiť hodnotu súkromných km, v prípade ak mu ich hradil zamestnávateľ, tak ich musel taktiež zdaňovať ako nepeňažný príjem.

Možnosť uplatňovať paušálne výdavky na spotrebované PHL a zánik povinnosti viesť knihu jász znamená, že zamestnanec nevykazuje súkromné km, nemusí zdaňovať 1% z obstarávacej ceny vozidla a ani nemusí hradiť resp. zdaňovať hodnotu súkromných km?

Odpoveď:

Novelou zákona o dani z príjmov ustanovenie § 5 ods. 3 písm. a) ostáva naďalej v platnosti, tzn. ak zamestnávateľ poskytne zamestnancovi motorové vozidlo aj na súkromné účely, príjmom zamestnanca je aj suma vo výške 1 % zo vstupnej ceny vozidla podľa § 25 za každý aj začatý kalendárny mesiac poskytnutia vozidla na takéto účely.

Do daňových výdavkov môže zamestnávateľ zahrnúť výdavky na spotrebované PHL len v pomernej výške, v akej zamestnanec využíva poskytnuté motorové vozidlo zamestnávateľom v súvislosti s podnikaním tohto zamestnávateľa. Takéto výdavky môžu byť

až do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL za príslušné zdaňovacie obdobie podľa § 19 ods. 2 písm. l) tretieho bodu zákona o dani z príjmov.

Ak zamestnávateľ uhradza aj výdavky na spotrebované PHL v súvislosti s využitím vozidla na súkromné účely, tieto výdavky predstavujú pre zamestnávateľa nedaňový náklad.

Ak zamestnávateľ nepožaduje od zamestnanca úhradu za spotrebované PHL v súvislosti s využitím vozidla na súkromné účely, tieto predstavujú pre zamestnanca príjem zo závislej činnosti podľa § 5 ods. 2 zákona o dani z príjmov, ktorý podlieha zdaneniu.

20. Otázka:

Daňovník si bude uplatňovať paušálne výdavky na PHL 80 %. Spotreba uvedená v technickom preukaze bude pri tomto spôsobe vedenia evidencie prekročená. Bude táto nadspotreba uznaná za daňový výdavok ?

Odpoveď:

Aj pri tomto spôsobe preukazovania spotreby PHL je v plnej výške uznaným daňovým výdavkom len spotreba (nadspotreba) preukázaná na služobné účely a to až do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu PHL a stavu tachometra. Ak bude nadspotreba PHL spôsobená z dôvodu súkromných jász daňovníka, prípadne ak správca dane zistí, že počet kilometrov nezodpovedá reálnej spotrebe PHL, potom táto nadspotreba nebude uznaná za daňový výdavok.

*Vypracovalo: Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica
odbor služieb pre verejnosť
október 2009*